

Samverkan skogsproduktion, processgrupp

Tid: 2018-02-21 kl 09:00 till 2018-02-23 kl 15.00

Plats: Radisson Blu Vasagatan 1, Stockholm.

Deltagare: Dan Rydberg Skogsstyrelsen, Linda Eriksson Skogsindustrierna, Erik Petré Häradsallmänningarnas förbund, Christian Rimpi Norrbottens allmänningars förbund, Tommy Nilsson Sveaskog, Göran Örlander Södra, Johan Sonesson Skogforsk, Malin Sahlin Naturskyddsföreningen, Eva Stattin Stora skog, Mattias Magnusson Svenska kyrkan, Clas Fries Skogsstyrelsen, Carl Appelqvist Skogsstyrelsen, Erik Sollander Skogsstyrelsen.

Inbjudna: Hampus Holmström SLU, punkt 7

Frånvarande: Karin Vestlund-Ekerby LRF (båda dagarna). Erik Petré och Malin Sahlin (dag 2)

Antecknat av: Erik Sollander och Carl Appelqvist

Ärende	Innehåll/Resultat
1 Välkommen, inledning	Dan R hälsade välkomna. Huvudmålet för mötet är att gå igenom förslagen och ta dem vidare ett steg inför forskarseminariet. Inga övriga frågor anmälades.
2 Minnesanteckningar från den 23 januari	Dan R: Några synpunkter? Inte? Då lägger vi dem till handlingarna.
3 Återkoppling från styrgruppsmötet	Carl A: Styrgruppen för Skogsstyrelsens del av samverkansprocessen har lämnat lite vägledning till Skogsstyrelsen – alltså främst till oss från Skogsstyrelsen som arbetar med frågorna - för det vidare arbetet. I korthet: Kommer det upp frågor som inte ligger i linje med politik eller regelverk ska vi vara öppna för det. Däremot bör det som hamnar i rapporten den 15 juni vara utformat så att Skogsstyrelsen ska kunna tänkas acceptera det. Vi tror det är viktigt att ni för motsvarande diskussion i era respektive företag och organisationer, så att vi får fokus på de frågor som verkligen ses som viktiga. Diskussion Viktigt att det vi kommer till skapar förutsättningar och inte tvingar. Vi får inte landa i system som stoppar utveckling. Det måste finnas system där vi kan pröva nya saker. Exemplet med laserskanning är intressant. Där gav stor enighet resultat i en långsiktig satsning från statens sida.

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Nationella sektorsrådet</p> <p>Carl A: Från sektorsrådet noterade man att förslagen i sig inte är något nytt. Allmänt tyckte man vi skulle fokusera på åtgärder med stor potential och som är realistiska att genomföra. Vi fick även stöd för fokuset på FN:s hållbarhetsmål.</p> <p>Diskussion</p> <p>Hur såg man på miljökvalitetsmålen?</p> <p>Erik S: Man ser FN:s mål som ett paraply – sen finns det många olika samhällsmål under det som förtydligar och utvecklar, däribland miljökvalitetsmålen.</p> <p>Dan R: Bra diskussion vi kommer att ha nytta av. Vi kan även nämna att Skogsstyrelsen tidigare sökte, och nu har nu fått, förlängning på uppdraget om regelverk för förnygring. Till den 31 oktober 2018.</p>
<p>4 Kommunikation</p>	<p>Carl A: Hur uppfattar ni att kommunikationen kring rapporterna gått? Kontaktpersonerna för projektet, Göran Rune och jag, har inte blivit kontaktade av media.</p> <p>Diskussion</p> <p>Genomgående få mediakontakter och de flesta verkar ha handlat om produktionshöjande åtgärder. Spridda positiva signaler från i huvudsak skogsbruk, fler negativa eller oroade från i huvudsak ideell naturvård. Malin S gör en sammanställning. Syftet med kommunikationen var att vara transparenta i arbetet, men vi ville inte slå på stora trumman.</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Carl A: Visst intresse från intresserade; få mediakontakter men då rätt bra fokus på processen.</p> <p>Regionala seminarierna</p> <p>Carl A: Datumerna är spikade. Skellefteå 28 aug, Växjö 12 sep, Örebro 13 sep och Östersund 26 sep. Andreas Drott håller ihop seminarierna.</p>
<p>5 Forskarseminarium</p>	<p>Forskardeltagandet</p> <p>Johan S och Clas redovisade en i stort komplett lista på forskare. En del osäkerheter finns fortfarande.</p> <p>Diskussion</p> <p>Vi har vissa svårigheter att få med forskare som kan renskötselfrågor.</p> <p>Sammanfattning:</p> <p>Dan R: Vi fortsätter att försöka få med forskare som kan renskötselfrågor, dessutom tar vi upp samverkansprocessen i Skogsstyrelsens forum – Samverkansgrupp skogsbruk – rennärning, precis som vi tar upp det i andra samverkansforum.</p> <p>Moderatorer</p> <p>Carl A: Vi har landat i två moderatorer, Anders Esselin och Malin von Essen.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Diskussion</p> <p>Bra!</p> <p>Instruktion till forskarna</p> <p>Carl A: Vi har tagit fram följande förslag.</p> <p>Pkt 1: Finns det vetenskapligt stöd för det rapporterna säger ska kunna uppnås avseende skogsproduktion? Finns det kunskapsluckor?</p> <p>Pkt 2: Vilken kunskap finns om hur åtgärderna påverkar andra samhällsmål, ekosystemtjänster och FNs mål för hållbar utveckling. Finns det kunskapsluckor?</p> <p>Tanken är att finslipa med moderatorerna.</p> <p>Diskussion</p> <p>Bra! Lägg till något om tidsplaneringen, så att forskarna vet ungefär hur mycket tid man har på sig.</p>
<p>6 Markanvändning</p>	<p>Dan R: Hur kommer arealen tillgänglig för skogsbruk att utvecklas framöver. På förra mötet bad vi Johan S och Göran Ö att förbereda en punkt.</p> <p>Johan S: Vi har spekulerat i några trender:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedläggning av jordbruksmark kan innebära en ökning, men livsmedelsstrategi mm kan innebära motkrafter • Naturvårdsavsättningar lär fortsätta öka • Infrastruktur lär fortsätta att ta mark i anspråk • Dikade torvmarker: Det finns idéer om att lägga igen diken, men även om att dikesrensa och/eller att nydika. • Klimatförändringarna kan ge oss nya marker, höjd trädgräns mot fjäll och bättre växtlighet ut i nuvarande impediment – främst skogskläddmyr. • Kantzoner mot odlingsmark, krav på anpassad skötsel, eventuellt ta bort återväxtkrav i zon närmast jordbruksmark. • Omställning till ny markanvändning, t.ex. vilthägn. <p>Diskussion</p> <p>Skogsbruket har hittills fått ta mark som inte används till något annat. Behöver vi ett mål för brukad skogsmark?</p> <p>Stor enighet om att vi måste resonera om markanvändningen i rapporten. Effekten av klimatförändringar ex.vis. har vi inte alls tänkt på hittills. Samtidigt nog svårt att sätta mål och få det drivande. Många länder i centrala Europa har s.k. ”gazetted forests” med innebörden att man har låst markanvändningen till skog/skogsbruk. Detta då man under flera sekler upplevt problem med omfattande avskogning till följd av befolkningsökning. I Skandinavien har vi inte haft de problemen, och</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>inte heller lösningen. Huvudfåran för oss blir nog att försöka beskriva de olika trenderna väl.</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Dan R: Göran och Johan S fortsätter utveckla trenderna. Skogsstyrelsen bidrar med underlag för jordbruk och naturvårdsavsättningar.</p>
<p>7 Resultat från Heurekaanalyserna</p>	<p>Hampus H redovisade de preliminära körningarna på de fem referensfastigheterna han gjort hittills. Körningarna är gjorda i PLAN-vis.</p> <p>Hampus H: Jag var tvungen att göra en del modifieringar från uppdraget. BAU (business as usual) skulle vara likt SKA-15, och vara simulerande, men det visade sig vara svårt. Istället har mortaliteten skruvats upp. I STEG 1 skruvas den ner – samt att åtgärder görs i rätt tid och till rätt stamantal. I STEG 2 läggs även på en förädlingseffekt och i norr contorta.</p> <p>Diskussion</p> <p>Flera menade att resultaten verkar bli svåranalyserade. Att BAU scenariots koppling till SKA-15 blev så pass svag innebär att det är svårt att veta utgångsläget. Att sen flera produktionshöjande åtgärder inte är med i STEG 2 gör det också svårtolkat.</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Dan R: Tack Hampus. Det här var kanske svårare än vi trodde. Körningarna vi har hittills är preliminära. Rimligen bör vi fullfölja körningarna. En dokumentation som beskriver hur inställningarna är gjorda behövs. Eventuellt gör vi några ytterligare analyser. Erik stämmer av med Svante Claesson och ger sedan Hampus instruktioner för att slutföra.</p> <p>Carl och Erik återkommer om fortsättningen</p>
<p>8 Fortsatt arbete med förslagen</p>	<p>Dan R: Vi har delat ut uppdrag till några av er att titta på respektive rapport och föreslå preliminär prio 1, 2 resp 3 för respektive åtgärd. Praktiskt sett måste vi nog ta rätt grov nivå på förslagen i övningen.</p> <p>En första klassning landade som följer:</p> <p>AG 1 Skador</p> <p>Prio 1 - viktigast: Viltskador; Stormskador; Övervakning; Inventering</p> <p>Prio 1 - övriga: Barkborre, Rotröta; Snytbagge; Svampskador; Nya skadegörare; Övriga skador</p> <p>Prio 2: Ingen</p> <p>Prio 3: Ingen</p> <p>AG 2: Infrastruktur</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Prio 1: Laserskanning; Underhåll väg/järnväg; Bärighetsklass 4; Datatäckning; Bärighetsanslag; Frizon Värmland; SVBD; Samordnad vägprioritering; Bergtäkter; Lantmäteriressurser</p> <p>Prio 2: Standarder StanForD 2010; Vägkompetensgrupp; Öka andel båt/tåg; Större vägföreningar</p> <p>Prio 3: Utveckla bärighetsmodeller; Traktklass; Fria SDG-data; Nya Geodata; Olika former av standarder.</p> <p>AG 3 Effektiv skogsproduktion</p> <p>Prio 1: Tryggad föryngring; Vital ungskog; Värdefull gallring.</p> <p>Prio 2. Ingen</p> <p>Prio 3: Ingen</p> <p>AG 4: Produktionshöjande åtgärder</p> <p>Prio 1: Förädling; Förkortad hyggesvila; Dikesrensning; Kvävegödsling</p> <p>Prio 2. Lövskogspotential; BAG, Somatisk Embryogenes; Mer effektiv naturvård – generell hänsyn och avsättningar</p> <p>Prio 3: Nydikning; Felklassade impediment; Främmande trädslag; Torvmarksgödsling; Askåterföring.</p> <p>Diskussion</p> <p>I den följande diskussion gick de olika åtgärderna igenom, förslagen till prioritering granskades och ändrades i några fall. Dessutom flyttades några åtgärder mellan rapporterna (se bilaga 1).</p> <p>Resultatet blev följande:</p> <p>AG 1:</p> <p>Prio 1- viktigast: Viltskador (med lösningen att anpassa viltstammarna); Stormskador; Övervakning och inventering</p> <p>Prio 1 - övriga: Barkborre; Nya skadegörare; Snytbagge; Svampskador; Rotröta; Övriga skador (klimat, marknärsbrist mm); Askåterföring (från AG 4)</p> <p>Prio 2: Inget.</p> <p>Prio 3: Inget.</p> <p>AG 2</p> <p>Prio 1: Laserskanning; Datatäckning; Standarder (StanFor D2010 mm); Underhåll väg och järnväg.</p> <p>Prio 2: Vägkompetensgrupp; Öka andel tåg/båt; Större vägföreningar</p> <p>Prio 3: Fria SDG-data; Nya Geo-data; Utvecklingsarbeten (bärighetsmodell; traktklass 5; precisionskog(?); Standarder.</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>AG 3:</p> <p>Prio 1: Tryggad föryngring, vital ungskog; värdefull gallring; dikesrensning; skyddsdikning; ståndortsanpassning;</p> <p>Prio 2: Lövskogspotential</p> <p>Prio 3: Inget.</p> <p>AG 4</p> <p>Prio 1: Förädlat föryngringsmaterial; Förkortad hyggesvila; Kvävegödsling.</p> <p>Prio 2: BAG; Främmande trädslag; Mer effektiv naturvård.</p> <p>Prio 3: Nydikning; Torvmarksgödsling; Felklassade impediment</p> <p>Det behövs någon form av system att testa nya metoder – större än forskningsförsöken, men mindre än storskalig tillämpning. I adaptiv skogsskötsel hade Skogsstyrelsen tankar på att skapa ett sådant, men den gången lyckades det inte. T.ex. främmande trädslag och behovsanpassad gödsling skulle vara väldigt bra att kunna testa på så vis, som ledning innan man vidtar storskaliga åtgärder.</p> <p>I rapporten behövs även en beskrivning ur skogsägarperspektivet. Vad som påverkar och vilka drivkrafter som finns för att göra investeringar mm. Kanske en uppdelning mellan storskogsbruk och småskogsbruk i denna beskrivning.</p> <p>Sammanfattning</p> <p>Dan R: Bra – vi har en preliminär värdering av vad vi tror är mest viktigt att driva vidare, ett antal som vi får överväga, och några som vi inte tror på i nuläget.</p>
9 Det gemensamma ställningstagandet	Hann vi inte med vid detta möte
10 Fortsatt arbete med förslagen	Se punkt 8
11 Instruktion till oss själva för det fortsatta arbetet	Får vi ta vid ett kommande möte
12 Övriga frågor	Inga.
13 Nästa möte	<p>Carl A: Vi lär behöva ett möte i slutet av mars, efter forskarseminariet. Jag skickar ut en doodle. [Tillägg utanför anteckningarna: Det ser svårt ut i kalendrarna, istället gör vi en avstämning med moderatorerna på plats direkt efter seminariet den 20 mars. Se gärna till att ni kan stanna kvar en stund efter seminariet.]</p> <p>Nästa möte är planerat till den 9 mars. Behöver vi ha det?</p>

Ärende	Innehåll/Resultat
	<p>Diskussion:</p> <p>Kanske inte nödvändigt</p> <p>Carl A: Vi hade bl.a. tänkt en genomgång med AG -ordf, men det kan vi ha ändå. Sen behöver vi ha en separat övning med Karin, som inte kunnat vara med, och med Erik P och Malin S som missade slutdiskussion om förslagen.</p> <p>Dan R: Tack för bra möte. Om inte annat ses vi vid forskarseminariet.</p>

AG 1 - Skador

Skador, mm.

VILTSKADOR

Anpassad
viltstam

BETRIKNING,
INVENTERING,
MM.

STORMSKADOR

BARKBORRE

NYA SKADE-
GÖRARE

ÖRIGT: SKADOR"
- KLIMAT
- MARKNÄRING
BRIST

Aska återföring

SNYTBÄGG-
SKADOR I
FÖRYNGNING

SVAMPSKADOR

ROTRÖTA

Infrastruktur

LASERSKANNING

Datatackning

Standarder
StanFov D2010

Flaskhalsar
Underhåll
väg/järnväg

Vägkompetens
grupp

Öka andel
båt/tåg

Större
Vägföreningar

Fria SDK-data

Utveckla:
- Bärighetsmod
- Traktklassif.
- Precisionstrag.

Nya Geo-data
Ansvar förh GEO

Olika former
av standardis.

Effektiv skogsskötsel

Dikesrensning
Skyddsrikning

Ståndortsan-
passning

Info-utb

Arbetsplan
Potential

Tidpunkt - Styrka

Enskilda bestånd

Skogsinnehav

Skador

Produktionshöjande åtgärder

Fördel
Förnyings
+ pr
ntrol - skada

Förkortad
hyggesvila

Kräve gödsling

Behovsanpassad
gödsling ^{Behovs} _{areal}
Främmande
trädslag
(restriktioner)

Mer effektiv NV
Generell hänsyn
Avstämningar ^{MARK} _{TILL}
FÖRFÖRANDE

Nydläning
Torvmarks-
gödsling

Felklassade
impediment